

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 60/97

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ľubomíra Dobríka a zo sudcov JUDr. Júliusa Černáka a JUDr. Richarda Rapanta na neverejnom zasadnutí 6. mája 1998 prerokoval návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky o vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia obce Horné Obdokovce č. 3/1996 z 26. apríla 1996, ktorým sa vyhlasujú byty vo vlastníctve obce za služobné s označenými ustanoveniami Ústavy Slovenskej republiky, so zákonom Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a so zákonom Slovenskej národnej rady č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami a takto

r o z h o d o l :

1. Všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Obdokovce č. 3/1996 z 26. apríla 1996, ktorým sa vyhlasujú byty vo vlastníctve obce za služobné **n i e j e** v súlade
 - a) s čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky,
 - b) s ustanovením § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,

c) s ustanovením § 1 ods. 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami.

2. Vo zvyšnej časti návrhu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) obdržal 28. augusta 1997 návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na začatie konania o súlade všeobecne záväzného nariadenia obce Horné Obdokovce z 26. apríla 1996 č. 3/1996 s článkami 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1 vetou prvou, čl. 13 ods. 3, čl. 46 ods. 1, 2 vetou prvou, čl. 71 ods. 2, čl. 67 vetou prvou, čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, so zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a so zákonom č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami.

Generálny prokurátor navrhol, aby ústavný súd vyslovil, že všeobecne záväznú nariadenie obce Horné Obdokovce z 26. apríla 1996 č. 3/1996, ktorým sa vyhlasujú byty vo vlastníctve obce za služobné, nie je v súlade s čl. 2 ods. 3, čl. 12 ods. 1 vetou prvou, čl. 13 ods. 3, čl. 46 ods. 1 a 2 vetou prvou, čl. 67 vetou prvou, čl. 71 ods. 2 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky ako aj s § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s § 1 ods. 1, 2, 6 zákona č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami.

Odôvodnenie návrhu generálneho prokurátora vychádza z ustanovení Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), najmä z čl. 67 a 68, podľa ktorých obec vo veciach územnej samosprávy rozhoduje samostatne a v týchto veciach môže vydávať všeobecne záväznú nariadenie. Vychádza zo skutočnosti, že činnosť obcí je viazaná platným právnym poriadkom a obec i v normotvornej oblasti je povinná rešpektovať

ústavu, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy, vrátane vlastných všeobecne záväzných predpisov.

Obec má právo prijímať nariadenia buď na plnenie úloh územnej samosprávy alebo v prípade, že to ustanovuje zákon (§ 6 ods. 1 veta prvá zákona o obecnom zriadení) a napokon i v prípade plnenia úloh prenesených zo štátnej správy (§ 6 ods. 1 veta tretia zákona o obecnom zriadení).

Podľa § 1 ods. 1, 2 a 6 zákona č. 189/1992 Zb. služobným bytom je byt, ktorého nájomca vykonáva prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný. Služobným bytom je:

- a) byt postavený v prevádzkovej, verejnej alebo verejnoprospešnej stavbe a trvale určený na bývanie pracovníka povereného strážením, údržbou, obsluhou alebo inou činnosťou prevádzkového charakteru, bez ktorej nie je prevádzka možná, najmä byt, ktorý je súčasťou školy alebo školského zariadenia, zdravotníckeho zariadenia, zariadenia sociálnej starostlivosti, hájovne, stavby slúžiacej vodnému hospodárstvu alebo železničnej doprave,
- b) byt v obytnom dome trvale určený na bývanie pracovníka, ktorý je vlastníkom alebo správcom tohto domu, poverený údržbou domu alebo výkonom niektorých služieb pre nájomcov bytov v dome (domovnícky byt),
- c) byt stavebne súvisiaci s nebytovými priestormi určenými na výkon obchodnej, výrobnnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo prevádzkovej činnosti a trvale určený na bývanie osoby, ktorá vykonáva v týchto nebytových priestoroch uvedenú činnosť,
- d) byt trvale určený na bývanie zahraničného lektora, ktorý sa podieľa na výchove a vzdelávaní žiakov alebo študentov v školách alebo zariadeniach, alebo zahraničného stážistu,
- e) byt získaný vojenskou správou zo štátnej bytovej výstavby podľa doterajších predpisov, ak jeho nájomcom ku dňu účinnosti tohto zákona je vojak z povolania (vojenský byt),
- f) byt získaný Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Federálnym ministerstvom vnútra alebo Zborom väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len

„ozbrojený zbor“) zo štátnej bytovej výstavby podľa doterajších predpisov, ak jeho nájomcom ku dňu účinnosti tohto zákona je policajt Policajného zboru Slovenskej republiky, Federálneho policajného zboru alebo Zboru hradnej polície alebo príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „príslušník“).

Ak sú pochybnosti o tom, či byt je služobným bytom, rozhodne o charaktere bytu obec po vyjadrení orgánu alebo fyzickej alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 4.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyslovil názor, že obec Horné Obdokovce (ďalej len „obec“) sa pri vydávaní napadnutého nariadenia dôsledne neriadila ustanoveniami zákona.

Jej prvotné pochybenie vidí generálny prokurátor v tom, že upravila danú problematiku svojím nariadením. Nevzala do úvahy tú skutočnosť, že nemala oprávnenie upraviť danú problematiku svojím nariadením. Takto mohla postupovať až nastali pochybnosti o zaradení bytu, resp. o jeho charaktere a je zrejmé, že takéto rozhodovanie je rozhodovaním o právach a povinnostiach fyzických osôb. Toto rozhodnutie je preto treba považovať za výkon štátnej správy zverenej obci. Keďže v zákone č. 189/1992 Zb. absentuje zmocnenie pre obec, aby v pochybnostiach o charaktere bytu vydala nariadenie a rovnako zmocnenie k vydaniu takéhoto nariadenia aj bez podmienky predchádzajúceho vzniku pochybností o charaktere bytu, je zrejmé, že obec o tejto skutočnosti môže rozhodovať len rozhodnutím ako individuálnym správny aktom vydaným v režime správneho konania a preskúmateľným súdom.

Ako ďalšie pochybenie obce vidí generálny prokurátor absolutizovanie významu § 1 ods. 1 zákona č. 189/1992 Zb. bez toho, aby si súčasne uvedomila význam odseku 2 tohto ustanovenia. Zatiaľ čo odsek 1 §-u 1 citovaného zákona tvorí len rámcovú definíciu služobného bytu, odsek 2 tohto ustanovenia taxatívne vypočítava prípady, v ktorých byt má charakter služobného bytu.

Byty v dome, ktoré boli napadnutým nariadením vyhlásené za služobné, boli v čase prijatia tohto nariadenia obývané najmä učiteľmi miestnej školy, ktorý stav trval do podania návrhu. Generálny prokurátor sa domnieva, že učiteľ v škole nevykonáva takú prácu, ktorá by mala charakter činnosti prevádzkovej, ktorý charakter vyžaduje § 1 ods. 2 písm. a) citovaného zákona. Keďže učiteľia bývajúci v školskej bytovke nie sú poverení ani výkonom služieb pre nájomníkov bytov, nie je splnená ani podmienka uvedená v § 1 ods. 2 písm. b) citovaného zákona (v návrhu na str. 6 ods. 3 mylne uvedené „citované nariadenie“). Keďže byty ani neskôr nezmenili svoj charakter, nedošlo k splneniu podmienok uvedených v § 1 ods. 2 písm. c) až f) citovaného zákona. Za tohoto stavu veci, keďže nevznikli pochybnosti o charaktere bytov, nevznikla ani hmotnoprávna podmienka umožňujúca, aby obec o danej problematike vôbec rozhodla.

Na základe týchto záverov generálny prokurátor konštatuje, že obec vydaním všeobecne záväzného nariadenia č. 3 zo dňa 26. apríla 1996, ktorým boli vyhlásené byty vo vlastníctve obce Horné Obdokovce v obytnom dome č. 392 na parcele č. 22/12 v Horných Obdokovciach za služobné, porušila články 67 vetu prvú a 71 ods. 2 vetu prvú ústavy, keďže formou nariadenia rozhodla tam, kde takáto normotvorná úprava nie je prípustná. Nesprávnym výkladom zákona a ústavy taktiež obec Horné Obdokovce porušila článok 152 ods. 4 ústavy a § 6 ods. 1 zákona o obecnom zriadení. Vydaním napadnutého všeobecne záväzného nariadenia rozhodla o charaktere bytov a tým zasiahla do práv a povinností nájomcov, pričom im odňala možnosť domáhať sa súdnej ochrany, čím porušila čl. 46 ods. 1 a 2 vetu prvú ústavy.

Obec Horné Obdokovce zasiahla do práva nájomcov nadobudnúť tieto byty do vlastníctva a porušila tým oprávnenie konať, čo nie je zakázané, čo odporuje čl. 2 ods. 3 ústavy. Súčasne rovnakým rozhodnutím obce došlo i k porušeniu rovnosti nájomníkov v právach a povinnostiach s inou skupinou nájomníkov bytov pri nadobúdaní vlastníctva k užívaným bytom, čo podľa názoru generálneho prokurátora zakladá i porušenie čl. 12 ods. 1 prvej vety a čl. 13 ods. 3 ústavy. Keďže neexistujú

ani zákonné dôvody o pochybnostiach pri určení charakteru predmetným bytov, došlo i k porušeniu § 1 ods. 1, 2 a 6 zákona č. 189/1992 Zb.

Z týchto dôvodov žiada generálny prokurátor, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyhovel návrhu o nesúlade všeobecne záväzného nariadenia obce Horné Obdokovce č. 3/1996 z 26. apríla 1996 (v návrhu mylne uvedený dátum 16. apríla 1996).

Ako navrhované dôkazy generálny prokurátor uviedol:

- Ústavu Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb.,
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami,
- všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Obdokovce č. 3/1996 z 26. apríla 1996, ktoré predložil v prílohe.

V súlade s § 29 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z. vyžiadal ústavný súd stanovisko obce Horné Obdokovce.

V písomnom stanovisku, podpísanom starostom obce Horné Obdokovce Antonom Kusým, táto na rozdiel od generálneho prokurátora zastáva názor, že je oprávnená rozhodnúť o charaktere bytov a tieto určiť ako služobné. Určenie charakteru bytov pri pochybnostiach je vo výlučnej kompetencii samosprávy tak ako celá problematika bytov, ktorá prešla zo štátu na obec. Určenie charakteru bytov nie je výkonom štátnej správy, táto skutočnosť nevyplýva ani z § 5 zákona č. 369/1990 Zb..

V zákone č. 189/1992 Zb. absentuje odkaz na zákon o správnom konaní a teda nemožno súhlasiť, že vo veci sa malo rozhodovať individuálnymi správnymi aktami v správnom konaní. Obec je vlastníkom 6-bytového domu, súpisné číslo 392, nachádzajúceho sa v areáli základnej školy tvoriace spolu ucelený komplex, na

parcele č. 22/12, ako to vyplýva z listu vlastníctva. Podľa § 1 ods. 1 druhá veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami podľa § 4 ods. 1 tohto zákona, obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, ak osobitný zákon takéto úkony nezveruje štátu alebo inej právnickej alebo fyzickej osobe.

Keďže vznikli pochybnosti o tom, či byty v uvedenom dome sú služobné, obec vyžiadala stanovisko príslušného orgánu a po jeho obdržaní vo veci rozhodla.

Citované ustanovenie vyžaduje, aby sa orgán podľa § 1 ods. 4 citovaného zákona vyjadril k charakteru bytov, ale nevyžaduje sa jeho súhlas alebo nesúhlas s určením charakteru bytu.

Obec má právo nakladať so svojím majetkom a využívať ho vo svojom záujme. Záujem obce je aj stabilizácia učiteľov a získavanie učiteľov do obce, pretože dochádzkové pomery pre miestnych učiteľov sú nepriaznivé. Obec prijala napadnuté všeobecne záväzné nariadenie riadiac sa platnými zákonmi Slovenskej republiky, rešpektujúc Ústavu Slovenskej republiky a majúc na zreteli záujmy celej obce. Poslanci obecného zastupiteľstva si nie sú vedomí, že by napadnuté všeobecne záväzné nariadenie bolo v rozpore s uvedenými zákonmi.

K vyjadreniu je pripojená plná moc zástupkyne (§ 22 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení zákona č. 293/1995 Z. z.).

Na základe tvrdenia vo vyjadrení obce, že táto si vyžiadala stanovisko príslušného orgánu a až po jeho obdržaní vo veci rozhodla, boli krátkou cestou vyžiadané vyššie uvedené podklady. Podľa listu Školskej správy v Topolčanoch sp. zn. 1/94 práv. zo dňa 27. októbra 1994 bol ku dňu 31. 10.1994 delimitovaný majetok na obce a v danom prípade aj školská bytovka v Horných Obdokovciach so všetkou príslušnou agendou, ktorý stav bol oznámený aj nájomníkom. Nájomníci boli

upozornení na to, aby si svoje vzťahy vysporiadali so skutočným vlastníkom bytovky.

Listom Obecného úradu v Horných Obdokovciach sp. zn. 544/96 zo dňa 24. 6. 1996 bola požiadaná Školská správa v Topoľčanoch o stanovisko, či ide skutočne o služobné byty z dôvodu, že vznikli pochybnosti o štatúte predmetných bytov.

Vyjadrenie bolo vyžiadané v zmysle § 1 ods. 4 a 6 zákona č. 189/1992 Zb. a súčasne bol žiadaný súhlas s uzavretými nájomnými zmluvami.

Stanovisko bolo vyžiadané až po vydaní všeobecne záväzného nariadenia obce Horné Obdokovce č. 3/1996 (26. apríla 1996), teda nie pred vydaním, ako sa to tvrdí vo vyjadrení zo dňa 23. októbra 1997.

Školská správa v Topoľčanoch odpovedala na list dňa 1. 7. 1996 pod sp. zn. 196/01/1996, že v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 189/1992 Zb. je služobným bytom iba taký byt, ktorého nájomca vykonáva práce, na ktoré je nájom služobného bytu viazaný. Učiteľ je síce taktiež pracovníkom školskej správy, nevykonáva však práce v zmysle § 1 cit. zákona, na ktoré je nájom bytu viazaný, a preto ním užívaný byt nemožno považovať za služobný.

Na ústnom pojednávaní zástupkyňa obce ani generálny prokurátor Slovenskej republiky netrvali.

Podľa čl. 125 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o súlade všeobecne záväzných nariadení územnej samosprávy s ústavou a zákonmi.

Všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Obdokovce č. 3/1996 z 26. apríla 1996 je právnym predpisom, ktorý ústavný súd môže preskúmať z hľadiska súladu s ústavou a zákonmi, ak dostane návrh od subjektu oprávneného návrh predložiť.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. e) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy SR“) ústavný súd začne konanie, ak generálny prokurátor podá návrh. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov návrh prijal.

Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy veta prvá, ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i právach.

Podľa čl. 13 ods. 3 Ústavy SR zákonné obmedzenia základných práv a slobôd musia platiť rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú ustanovené podmienky.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 veta prvá Ústavy SR kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak.

Podľa čl. 67 veta prvá Ústavy SR vo veciach územnej samosprávy rozhoduje obec samostatne; povinnosti a obmedzenia jej možno ukladať len zákonom.

Podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy SR pri výkone štátnej správy obec môže vydávať na základe zákona v rámci svojej územnej pôsobnosti všeobecne záväzné nariadenia, ak je na to splnomocnená zákonom. Výkon štátnej správy prenesený na obec zákonom riadi a kontroluje vláda. Podrobnosti ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 1 ods. 4 zákona č. 189/1992 Zb. nájomcom služobného bytu môže byť iba ten, kto vykonáva prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný. Na uzavretie nájomnej zmluvy je potrebný súhlas orgánu alebo fyzickej alebo právnickej osoby, pre ktorú nájomca vykonáva prácu, ak tento orgán alebo fyzická alebo právnická osoba nie je zároveň prenajímateľom.

Podľa § 1 ods. 6 citovaného zákona, ak sú pochybnosti o tom, či byt je služobným bytom, rozhodne o charaktere bytu obec vo vyjadrení orgánu alebo fyzickej alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 4.

Podľa § 2 zákona č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami, bytom osobitného určenia je byt, ktorý stavebným usporiadaním, umiestnením, vybavením alebo spôsobom užívania je určený na bývanie pre vymedzený okruh osôb.

Bytom osobitného určenia je

- a) byt stavebne určený na trvalé bývanie ťažko telesne postihnutej osoby, najmä, bezbariérový byt,
- b) byt trvale určený na bývanie osoby, ktorej na základe zákona alebo iného právneho predpisu patrí počas výkonu verejnej funkcie,
- c) byt trvale určený na bývanie predstaviteľa alebo pracovníka cudzieho zastupiteľského úradu alebo člena alebo pracovníka medzinárodnej organizácie, ktorej podľa medzinárodného práva patria diplomatické výsady a imunity, ak nejde o občana Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (diplomacký byt),
- d) byt trvale určený na bývanie pestúnov a detí zverených do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, na plnenie úloh samosprávy obce, alebo ak to ustanovuje zákon, obec vydáva pre územie obce

všeobecne záväzné nariadenie. Nariadenie obce nesmie odporovať ústave ani zákonu. Vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy (§ 5), môže vydávať nariadenia len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach; takéto nariadenie nesmie odporovať ani inému všeobecne záväznému právnomu predpisu.

Článok 68 Ústavy SR splnomocňuje obec k vydávaniu rozhodnutí vo veciach územnej samosprávy. Týmito rozhodnutiami sú všeobecne záväzné nariadenia. Normotvorná právomoc obce je ustanovená aj v § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Ústavou ohraničená právomoc obce vydávať rozhodnutia - všeobecne záväzné nariadenia je daná predmetom úpravy. Predmet úpravy je konkretizovaný na veci územnej samosprávy. Len v hraniciach a rozsahu územnej samosprávy je možné hovoriť o všeobecne záväzných nariadeniach ako o autonómnych rozhodnutiach. Hranice rozhodovacej právomoci obcí, ale aj právomoci vydávať všeobecne záväzné nariadenia sú dané tými ústavnými článkami, ktoré pre úpravu určitých vzťahov výslovne ustanovuje právny predpis vyššieho stupňa právnej sily - zákon.

Právnu povinnosť možno človeku uložiť iba zákonom alebo na základe zákona a v jeho medziach. Toto platí predovšetkým pri výkonnej moci, ale aj pre obce, pokiaľ rozhodujú vo veciach samosprávy všeobecne záväzným nariadením.

V zmysle čl. 71 ods. 1 Ústavy SR možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy na obec.

Ustanovením § 1 ods. 6 zákona č. 189/1992 Zb. bola na obec prenesená právomoc rozhodovať v pochybnostiach o tom, či byt je služobným bytom a o charaktere bytu rozhodnúť po vyjadrení fyzickej alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 4 tohto ustanovenia, t.j. fyzickej alebo právnickej osoby, pre ktorú vykonáva nájomca prácu, ak tento orgán fyzickej alebo právnickej osoby nie je zároveň prenajímateľom.

Zákon č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a bytovými náhradami nespĺnomocňuje obec k vydávaniu všeobecne záväzného nariadenia pri výkone miestnej štátnej správy v tejto oblasti. Teda absentuje zmocnenie zákona, ktoré požaduje Ústava SR pre možnosť rozhodovania všeobecne záväzným nariadením. Nie je splnená podmienka čl. 71 ods. 2 Ústavy SR.

V konkrétnom prípade absentuje zmocnenie zákona, ktoré by oprávňovalo obec rozhodnúť, či má byt alebo byty charakter služobného bytu formou všeobecne záväzného nariadenia.

Ustanovenie § 1 ods. 6 zákona č. 189/1992 Zb. zveruje rozhodovanie obci o tom, či v prípade pochybnosti ide o služobný byt alebo nie. Ide o konkrétny výkon miestnej štátnej správy na tomto úseku, ktorý je zverený zákonom obci. Keďže chýba zmocnenie zákona na rozhodnutie v tejto problematike všeobecne záväzným nariadením, nemožno pri rozhodnutí v tejto konkrétnej oblasti použiť túto formu rozhodnutia obce.

Obec upravila problematiku bytov v školskej bytovke všeobecne záväzným nariadením, k vydaniu ktorého nemala zákonné zmocnenie, čím porušila čl. 2 ods. 3 Ústavy SR.

Tým, že napadnuté všeobecne záväzné nariadenie bolo vydané bez splnomocnenia zákona, došlo aj k porušeniu § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, pretože bolo vydané vo veci, v ktorej obec plní úlohy štátnej správy.

Obec vydaním všeobecne záväzného nariadenia č. 3/1996 z 26. apríla 1996 porušila aj § 1 a 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 189/1992 Zb. o úprave niektorých pomerov súvisiacich s nájmom bytov a s bytovými náhradami, ktoré taxatívne určujú, ktoré byty sú služobné a ktoré byty sú osobitného určenia, pričom školská bytovka nespĺňa kritériá na takéto určenie. Nemožno sa však stotožniť s názorom generálneho prokurátora, že došlo k porušeniu i ustanovenia § 6

citovaného zákona, ktoré ustanovenie sa dotýka zlučovania bytov alebo ich časti pokiaľ ide o byty služobné alebo byty osobitného zreteľa, čo však v žiadnom prípade nie je predmetom konania.

Nemožno sa stotožniť ani s názorom navrhovateľa, že došlo i k porušeniu čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 3, pretože napadnuté všeobecne záväzné nariadenie nezakladá nerovné postavenie s inou skupinou občanov, pretože nebola doložená skutočnosť o existencii inej skupiny občanov, ktorá by mala uvedený právny problém riešený inak ako obyvatelia školskej bytovky a nebolo zistené ani obmedzenie základných práv a slobôd.

Taktiež nebolo doložené, že by občania boli zbavení práva na súdnu ochranu, čím by došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 a 2 veta prvá Ústavy SR.

Nemožno sa stotožniť ani s názorom navrhovateľa, že došlo k porušeniu čl. 67 veta prvá a čl. 71 ods. 2 veta prvá Ústavy SR. V danom prípade obec nekonala vo veciach územnej samosprávy, ale konala vo veciach zákonom delegovanej miestnej štátnej správy, čo nemá súvislosť s konaním podľa citovaného ustanovenia. V tomto prípade je potrebné znovu poukázať na prvotné pochybenie čl. 2 ods. 3 Ústavy SR. Ostatné pochybenia sú len rozvíjaním názorov navrhovateľa o možných následných pochybeniach, ktoré sa však mohli vyvíjať aj iným spôsobom ako tento predpokladá. Pokiaľ ide o porušenie čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, ide o interpretačné pravidlo všeobecne záväzné. V každom prípade, v ktorom by ústavný súd vyslovil nesúlad právnych predpisov, by musel konštatovať aj porušenie tohto pravidla, čo však vo svojej praxi nerobí a nie je dôvod toto porušenie deklarováť.

Podľa čl. 132 ods. 1 Ústavy SR, ak ústavný súd rozhodne o nesúlade všeobecne záväzného nariadenia orgánu územnej samosprávy s ústavou a zákonmi, stráca všeobecne záväzné nariadenie účinnosť a platnosť po šiestich mesiacoch od vyhlásenia rozhodnutia.

Podľa čl. 132 ods. 2 Ústavy SR: „Rozhodnutia ústavného súdu vydané podľa ods. 1 sa vyhlasujú spôsobom ustanoveným na vyhlasovanie zákonov.“.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 1998